

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 307 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 307 straipsnio pakeitimo projekto rengimą paskatino visuomenės reakcija į 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojusias Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – SEAKĮ), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo nuostatas, kuriomis aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams suteikta teisė savarankiškai stabdyti ir tikrinti lengvųjų keleivinių transporto priemonių (M₁ klasė), autobusų (M₂, M₃ klasės) ir krovininių transporto priemonių (N₁, N₂, N₃ klasės) (toliau – transporto priemonė) išmetamų į aplinką teršalų atitiktį nustatytiems reikalavimams, o nustačius reikalavimų pažeidimus – pagal SEAKĮ Susisiekimo ministerijos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka panaikinti privalomosios techninės apžiūros dokumentų galiojimą.

Visuomenei, be kita ko, nepasitenkinimą kelia tai, kad už transporto priemonės išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekio normų viršijimą pagal ANK 307 straipsnio 1 dalį skiriama bauda ir pagal SEAKĮ 25 straipsnio 7 dalies 4 punktą panaikinamas transporto priemonės privalomosios techninės apžiūros dokumento galiojimas, t. y. taikomos per griežtos poveikio priemonės. Visuomenė susirūpinusi, kad gali būti situacijų, kai transporto priemonės vairuotojas nežino darantis pažeidimą, nes jo vairuojamas automobilis neišmeta matomų dūmų, o automobilio elektronika nerodo jokio gedimo.

Atsižvelgiant į tai siūloma nedelsiant pakeisti ANK 307 straipsnio 1 dalį ir nustatyti, kad asmenims už transporto priemonių, ne keliais judančių mechanizmų ir įrengimų, kurių į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis viršija nustatytus ribinius dydžius, eksploatavimą visų pirma būtų skiriamas įspėjimas (nenustačius ANK 610 straipsnio 2 dalyje nurodytų sąlygų), o ne bauda.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatoriai – Seimo Aplinkos apsaugos komitetas ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas, rengėja – Aplinkos ministerija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

ANK 307 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad transporto priemonių, ne keliais judančių mechanizmų ir įrengimų, kurių į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis viršija nustatytus ribinius dydžius, eksploatavimas užtraukia baudą asmenims nuo 100 iki 300 eurų ir baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo 300 iki 500 eurų.

ANK 307 straipsnio 2 dalyje numatyta bauda už pakartotinį nusižengimą asmenims – nuo 300 iki 500 eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo 600 iki 900 eurų.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siūloma pakeisti ANK 307 straipsnį, jo 1 dalyje numatant galimybę skirti asmenims įspėjimą už transporto priemonių, ne keliais judančių mechanizmų ir įrengimų, kurių į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis viršija nustatytus ribinius dydžius, eksploatavimą.

Atsakomybę už transporto priemonių, ne keliais judančių mechanizmų ir įrengimų su neveikiančia gamintojo numatyta išmetamųjų dujų neutralizavimo sistema eksploatavimą siūloma reglamentuoti atskiroje (antrojoje) ANK 307 straipsnio dalyje paliekant šiuo metu numatytą sankciją – baudą asmenims nuo 100 iki 300 eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo 300 iki 500 eurų.

Papildomai siūloma patikslinti šio straipsnio pavadinimą, įrašant žodžius „arba transporto priemonių, ne keliais judančių mechanizmų ir įrengimų su neveikiančia gamintojo numatyta išmetamųjų dujų neutralizavimo sistema“, kadangi straipsnio pavadinimas neapima galiojančio 307 straipsnio 1 dalyje nustatytų baudų už transporto priemonių, ne keliais judančių mechanizmų ir įrengimų su neveikiančia gamintojo numatyta išmetamųjų dujų neutralizavimo sistema eksploatavimą. Atsižvelgiant į tai, kad įspėjimą siūloma skirti tik asmenims, eksploatuojantiems transporto priemones, ne keliais judančius mechanizmus ir įrengimus, kurių į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis viršija nustatytus ribinius dydžius (juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims įspėjimo už transporto priemonių, ne keliais judančių mechanizmų ir įrengimų, kurių į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis viršija nustatytus ribinius dydžius, eksploatavimą skirti nesiūloma; už kitus straipsnyje numatytus pažeidimus įspėjimo taip pat skirti nesiūloma) straipsnis išdėstomas nauja redakcija pakeičiant ir jo dalių numeraciją.

Šie pakeitimai sumažins visuomenės nepasitenkinimą, sudarys sąlygas transporto priemonės vairuotojui skirti švelnesnę nuobaudą.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projekto nuostatos verslo sąlygoms įtakos neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus Įstatymo projektą, kitų teisės aktų priimti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti įgyvendinamųjų teisės aktų rengti nereikia.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti biudžeto lėšų neprireiks.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra gauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Transporto priemonių taršos kontrolė“, „tarša“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia Seimo nariai